

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. sausio 2 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Alės Bukaviniienės ir Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), susipažinusi su 2022 m. gruodžio 20 d. paduotu atsakovės I. U. kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. rugsėjo 20 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu atidėti žyminio mokesčio dalies mokėjimą,

nustatė:

Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. rugsėjo 20 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus miesto apylinkės teismo 2022 m. balandžio 11 d. sprendimą. Teismai tenkino iš dalies ieškovų ieškinį ir priteisė ieškovams iš atsakovės 12 797,79 Eur buto remonto išlaidų atlyginimo ir procesines palūkanas.

Kasaciniu skundu atsakovė I. U. prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. rugsėjo 20 d. nutartį ir Vilniaus miesto apylinkės teismo 2022 m. balandžio 11 d. sprendimą, bei perduoti bylą nagrinėti iš naujo pirmosios instancijos teismui arba, jei nebūtų pagrindo perduoti bylą nagrinėti iš naujo, tuomet priimti naują sprendimą – ieškinį atmesti.

Atsakovės kasacinis skundas grindžiamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovės paduotas kasacinis skundas grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais:

1. Bylą nagrinėję teismai netinkamai teisiškai kvalifikavo kilusį ginčą, kaip ginčą dėl daikto pagerinimo panaudos teisinių santykių pagrindu, dėl to netinkamai taikė [CK 6.501 straipsnį](#). Tai, kad ieškovai negrąžino buto pasibaigus preliminarieji sutarčiai atsakovei ir atsakovė tam tikrą laiką nereikalavo jo grąžinti, nereiškia, kad susiklostė panaudos santykiai. Tai, kad ieškovai bute, pasibaigus preliminarieji sutarčiai, gyveno be teisinio pagrindo, patvirtina ir įsiteisėję Vilniaus miesto apylinkės teismo 2020 m. kovo 30 d. sprendimas civilinėje byloje [Nr. e2-3582-960/2020](#) ir Vilniaus apygardos teismo 2020 m. rugsejo 24 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e2A-1525-653/2020](#). Sprendimu ir nutartimi nustatyti prejudiciniai faktai nepagrįstai teismų, nagrinėjusių šią bylą, nebuvo taikomi šioje byloje.
2. Aiškinant ir taikant [CK 6.501 straipsnį](#), teismų praktikoje pripažįstama, kad kiekvienu atveju svarbu nustatyti, ar daiktas iš tiesų buvo pagerintas. Atsisakyti atlyginti išlaidas (jų dalį) nuomotojas gali tokiais atvejais, kai atlikti darbai nepagerina daikto (nepadidina jo vertės), kai realios išlaidos viršija būtinas šiam tikslui (daikto pagerinimui) išlaidas, ir pan. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016-01-13 nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-74-701/2016](#)). Teismai, nagrinėję bylą, privalėjo nustatyti, ar tikrai dėl atliktų darbų ir ar dėl visų atliktų buto remonto darbų padidėjo buto vertė, ar visi atlikti darbai gali būti priskirti pagerinimui ir tarp jų nėra tokių, kurie laikytini pritaikymui specifiniams poreikiams tenkinti bei turėjo atlyginti ne patirtas išlaidas, o vertės padidėjimo procentą, t. y. tai, kiek dėl įdėjimų (investicijų) pabrango pagerintas daiktas. To teismai netyrė ir nenustatė.
3. Teismai nepagrįstai netaikė Valstybinės mokesčių inspekcijos skelbiamų ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos normatyvų, dėl to nepagrįstai Ieškovams iš atsakovės priteisė piniginę kompensaciją už buto pagerinimo darbus, neatsižvelgiant į darbus „pagerintų“ buto elementų nusidėvėjimą (nevertinant jų vertės sprendimo priėmimo dieną). Dėl to teismai pažeidė atsakovės teisės ir teisėtus interesus, sudarydami sąlygas ieškovų nepagrįsto praturtėjimo galimybei, kas neatitinka teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principų ([CK 1.5 straipsnis](#)) bei [CPK 185 straipsnio](#) įrodymų vertinimo taisyklių. Teismai nepagrįstai kilnojamosius daiktus laikė nekilnojamojo turto pagerinimais, taip netinkamai aiškino ir taikė [CK 6.501 straipsnio](#) 1 ir 2 dalis.
4. Teismai nepagrįstai atsakovei taikė per aukštą įrodinėjimo standartą bei nepagrįstai atsisakė nenustatyti tinkamam bylos išnagrinėjimui teisiškai reikšmingas aplinkybes ir tokiu būdu neatskleidė bylos esmės. Darydami išvadą apie būtinumą atlikti remontą, teismai nevertino atsakovės pateiktų nuotraukų, atsakovės paaiškinimų.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina

priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai). Kadangi atsisakoma priimti skundą, tai prašymas atidėti žyminio mokesčio dalies mokėjimą nenagrinėtinas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti atsakovei I. U. 75 Eur (septyniasdešimt penkis eurus) žyminio mokesčio, sumokėto 2022 m. gruodžio 19 d. AB Swedbank mokėjimo nurodymu Nr. 148.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos

Goda Ambrasaitė-Balynienė

Alė Bukavinienė

Sigita Rudėnaitė